

összenövések után már csak a per laparotomiam utján való exstirpatiora gondolhatunk, azonban sejtettük, hogy ez sem lesz kivihető, mégis, miután az illető kívánta a műtétet, azt végrehajtottuk.

Tudjuk, hogy a méh rosszindulatu daganatai elég gyakoriak és pedig a sarc, és carc, utóbbi még gyakoribb; e daganatok a portio vag-ra, a cervixre sőt a méhtestre is terjednek, utóbbira ritkábban.

A portio és cervix megbetegedései macroscopice alig vagy épen nem, különíthetők el egymástól, klinikai jelenségek: fájdalom, vérzés, fekélyes szétesése a szöveteknek.

Kezelésök abban áll, hogy mihelyest lehetséges, minél kiterjedtebb kiirtás eszközrendő.

Portio vag. megbetegedéseinél pld. a cervix magasan amputálandó, cervix megbetegedéseinél már a total extirpatio javalt. A total extirp. lehet vaginalis uton és per laparotomiam. Ujabban a vaginalis exst-ot ismét felújították s előszeretettel végzik, különösen oly eseteknél, hol csak a cervix van meg-támadva, a környezet még nincs belevonva a folyamatba.

A per laparotomiam kiirtás mindig könnyebbnek és biztosabbnak látszik, részben e miatt, részben a nagyfoku összenövések miatt, mint említettem, mi is ez uton akartuk azt végrehajtani, meg is csináltuk a hasmetszést, kitünt azonban, amit előre sejtettünk, hogy az összenövések kiterjedtek a környezet és a mirigyek nagyfokban infiltráltak, az összenövés oly foku hátul a végbéllel, elől a húgyhólyaggal és a symph. csonthártyájával, hogy teljesen reménytelen és kivihetetlennek látszott a kiirtás, ráadásul még a környezet az adnexak és mirigyek nagyfoku beszűrődése miatt sem biztatott eredményel, miért is a kiirtástól elállottunk, a hassebet zártuk, az per primam gyógyult s 16-ik nap betegünk eltávozott.

A nagy figyelemmel hallgatott előadás után dr. Zehery István kir. törvényszéki és fogházorvos következő nagyérdékű felolvasást tartja a törvényszéki orvosi gyakorlatból:

Rothadás vagy megforrzás.

Az ismertetni szándékolt bűnpör és annak orvosi aktái két szempontból érdekesek. Egy részt társadalmi szempontból, mi-

dőn egy kiváló mértékben intelligens és vagyoniilag a jólétnek örvendő nő a terhesség utolsó pillanatában szánja magát arra, hogy gyermekét megölje, azon gyermeket, kinek világra jövetelével reá nézve megvetést és gyűlöletet, továbbá a társadalmi és házastársi állásának elvesztését jelentette. Másrészt érdekesek azért, mert a szerencsétlen nőnek cselekedete a hasonló esetek büntetőjogi megítélésétől egészen eltérő módon nyilvánult. De fő érdekessége a bűnpörn k törvényszéki orvostani szempontból nyilvánul, egyrészt azért, mivel a védekezésnél a nőnek makacs tagadása oly lelki erő nyilvánult, hogy annak orvosilag történendő megezáfolása és az ellenkező álláspontnak bizonyítása különösen nehéz feladatot képezett. Minket azonban most leginkább fog érdekelni a bűnperben feltűnő azon ellentétes álláspont, mely a megölt és csemő haláloknak megállapítása körül a törvényszéki orvosok és az igazságügyi orvosi tanács véleménye között felmerült.

Erdős Mórné szül. Czieler Emma 20 éves, érdekes arczu csinos nő, kereskedő felesége, házassága előtt — tehát leány korában — szerelmi viszonyt folytatott egy fiatal emberrel, minek a leány teherbe esése lett következménye. A leány szülei — állítólag mit sem tudva leányuk állapotáról — férjhez adták egy helybeli kereskedőhöz, ki a terhességét, mely akkor, midőn az eljegyzés történt, még észrevehető nem volt, természetesen nem sejtette. A házasságkötés mult év junius havában ment végbe. Ez időben a terhesség már a 7-ik nap-tári hónap végefelé járt ugyan, de a leány ügyes öltözködésével még anyja előtt is el tudta rejtteni állapotát.

A továbbiakra nézve szabad a kombináció, t. i. vajjon az együtt élés 2 havi ideje alatt és az intim érintkezések közepette felismert-e a „boldog férj“ nejének állapotát, avagy a csinos és okos feleségnek magyarázata és védekezése — hogy t. i. „hasában a bennrekedt havi vér szokott máskor is ekként meggyűlni“ — meg tudta nyugtatni a felől, hogy neje szüziesen ártatlan teremtés, denique mivel a bűnvádi nyomozás az utóbbiakra nézve nem hozott világosságot, mert a gyilkosságban való bűnrészességben az esküdtszék nem találta a férjet bűnösnek s ő a vád alól felmentetett, nem mondhatunk a fenti kérdésben véleményt, mivel igenlő véleményünk nagy valószínűségi alapon azt is jelenthetné, hogy az inkriminált bűncselekményben a férjet is bűnösnek tartjuk.

A büncselekmény mult évi augusztus hó 15-én történt. Ugyanis két napig tartó hasfájások — szülési fájdalmak, illetve vajadás — után vádlott nő az árnyékszékre ment s ott magzatot hozott világra. A vád szerint a nő a végbe ment szülés után kiabálni kezdett, mire a cseléd sietett az árnyékszékhez, ennek parancsolta azután a nő, hogy öntsön vizet és pedig forró vizet az árnyékszékbe, hogy a sok vért arról lemossa. Eközben érkezett meg a férj, ki — állítólag azért, mivel a cseléd csak hideg vizet öntött s forrót beönteni nem akart — elővette a nagy fazék forró vizet s leöntötte azt az árnyékszékbe. A cseléd eközben magzatsírást hallott az árnyékszék mélyéből s erre figyelmeztette is a házastársakat, de ezek őt elhallgattatták, mondván, hogy nem onnan hallatszik a gyermek sírás.

Ezek után érkezett meg az orvos, kit a férj, neje akarata ellen az utolsó percekben hívott elő. Az orvost a nő — ki ingben, alsó szoknyában és hálókabátban, véres lábakkal ült ágya szélén — azzal fogadta, hogy „hála Istennek már jobban vagyok, rettentő vérzéssel jött meg a bajom, mely már hónapok óta nem volt rajtam“. — A kérdésre elmondja, hogy az árnyékszéken vette elő a vérzés, de darabok nem mentek el tőle. Az orvos kiürített s lefolyt abortust tételezett fel. Hüvelyi vizsgálatot indokoltnak nem tartván, a nőt az ágyba rendelve feküdni, hideg hasborogatásokat és csillapító szereket rendelve eltávozott. Hazamenet fele uton éri utól az udvarban lakó egyik férfi, ki ijedt ábrázattal jelenti, hogy ők feleségével együtt gyermeksírást hallanak az árnyékszékből, térjen vissza, mert ott nagy dolog történhetett. Az orvos megnyugtatni igyekszik a felszóllító férfit azzal, hogy 2 hónap óta férjes nőnél és ily intelligens állásu egyénnél ilyesmit feltételezni nem szabad s a gyermek sírás, mit hallanak, bizonyosan csak képzelődés eredménye lesz s hozzá teszi még, hogy „zsido nő, ki tisztességes férjnek felesége, örül a gyermeknek s inkább szül még 10 gyereket, minthogy egyet is elpusztítson“ s ezzel nyugodtan távozik.

Másnap reggel az orvos meglátogatván a fekvő nőt, megpillantja a hüvelyből kifele lógó köldök zsinórt. A nőnél u. i. a méhlepény tüstént nem távozott el s a fájdalmak ismét oly erősen léptek fel, hogy a nő maga kérte a vizsgálatot s ekkor egy teljesen kifejlett méhlepény távolíttatott el megfelelő köl-

dök-zsinórral együtt. Az orvos kérdésére, hogy hol van a megszületett gyermek, a nő teljes tagadással feleli: „ő nem tud arról semmit, hogy szült volna, ő nem tud arról sem, hogy terhes lett volna“. Erre megtörtént a följelentés s megindult a bűnvizsgálat, mely a pócze-gödörben megtalált csecsemő-hulla törvényszéki bonczolásával vette kezdetét.

Másolat.

Bonczolási jegyzőkönyv.

Külső vizsgálat.

Az 53 cm. hosszú, 3250 gramm súlyu leány újszülött csecsemő hullája általában véve jól táplált, gömbölyded idomokkal ellátott. Koponyaméretek: egyenes átmérő 11 cm., haránt átmérő 9 cm. — körzet 34 cm. — A gyermekhulla emberi ürülék szagját érezteti, egyébként nagyjában mosásnak jeleit mutatja. Mindazonáltal a hónalj, lágyék combhajlatok sajtmázt mutatnak a bőr felületén. A koponyát ritka, barna színű 1 cm.-nyi hosszú magzat szőrzet fedi. A szemek csukottak. A kötőhártyák haloványak. A szaruhártyák tiszták, a szivárványhártyák sötétbarnák. A láták középtágak. Az orrnyílások és száj bűzös barnás folyadéktól szennyezettek. A halló-járatok hasonlóképen. A nyak hosszukás. A mellkas domboru. A has mérsékelten tágult. A köldök-zsinór csomkja 10 cm.-nyi hosszú, puha, sárgás barnavörös színű, emberi ürülék szagu, a leválasztási felület szakgatott, csipkézett, több színvonalban végződő. A végtagok szabályosan alkotottak. A külső ivarnyílás csukott. A hullamerevség még fenn áll.

Külső sérelmi nyomok:

A koponyának mindkét falcsonti tájékán, az arczon, a mellkason foltokban mutatkozva, ellenben a háton és farpofákon tenyérnyi területekre kiterjedőleg a bőrnek felső hámrétege foszlányokban levált az alapról, továbbá a farpofáknál, valamint a háton gyermektenyérnyi területeken a szabadon lévő nyálkaréteg rózsapiros, élénken belővelt, egyebütt halavány, de mindenütt fénylő és nedves. Egyébként a bőrnek azon területein is, ahol a felső hámréteg épnek látszik, kissé erősebb érintésnél a felső hámréteg könnyen levállik.

Belső vizsgálat:

1. A fejbőr vérzélesen és vérfestékesen beivódott, kocsonyás daganatot képez, mindkét oldali nyakszirti tájékon,

2. A koponyaboltozat a kutaeskáknak és varratoknak megfelelőleg hártvás, egyebütt csontosodott.

3. A kemény agykéreg a koponyával belsőleg összefügg, vívő eres öbleiben bőséges hig sötét vér.

4. A lágy agyburkok vérdusabbak és nedvdusabbak.

5. Az agyvelő hasonlóképen vérdusabb, kissé kocsonyaszerűen lágy, az oldalgyomrocokban pár cseppnyi tiszta savó.

6. A kis agyvelő, a hát és nyult agyvelő ugyanolyanok mint az agy.

7. A gége és légeső nyálkahártája halovány, sárgásbarna színű nyálkkal fedett, mely emberi ürüléktől büzös.

8. A kedesz mirigy gyermekökölnyi, rózsaszínű, középtömött.

9. A szivburókba pár cseppnyi tiszta sárga savó.

10. A sziv megfelelő nagy, középtömött, izomzata sötétbarnavörös, billentyűi épek, üregeiben, főleg jobb oldalon sok hig sötét vér

11. A tüdők és légeső, utóbbinak szabályszerű bekötése után a mellüregből kiemeltetvén s a szivvel és nyelvvel együtt vizre tétetvén, egészben a viz felszínén uszva maradnak. A tüdők egyedül, valamint egyes lebenyeikben és egyes darabkáikban hasonlóképpen a vizre tétetvén, uszva a felszínen maradnak. Egyébként a tüdők rózsaszínűek, puffadtak, rugalmas tapintatnak, a mellhártai felületen gombostűfejnyi s ennél kisebb, élénkpiros pontokat mutatnak, melyek bemetszésnél vérzéseknak bizonyulnak be. A metszéslapon finoman szemcsézettek s arról finoman habzó folyadékot ürítenek.

12. A lép középnagy, petyhüdt, állománya sötétbarna vörös.

13. A máj középnagy, tokja sima, a metszéslapon sötét barnavörös, finoman szemcsézett, középvértartalma.

14. Az epehólyagban mintegy 10 gm.-nyi hig epe.

15. A gyomor mintegy 200 □ cm.-nyi levegőt tartalmaz, ezen felül zöldesbarna sűrű nyákos folyadékot, — nyálkahártája halvány rózsaszínű.

16. A vékonybelek legfelső szakasza és a nyombél levegőt tartalmaz, ezenfelül zöldesbarna nyákot, — a nyálkahártájuk halvány rózsaszínű.

17. A vastagbelek telve vannak zöldesbarna pépes magzatszurokkal.